

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 681/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátskou kanceláriou JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., s. r. o., Kováčska 28, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 42C/19/2022 z 3. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. augusta 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Mestského súdu Košice (ďalej len „mestský súd“) sp. zn. 42C/19/2022 z 3. júna 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhujú, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie, vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie a priznal im náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na súde prvej inštancie (bývalý Okresný súd Košice I) sa viedol spor o žalobe mesta Košice (ďalej len „žalobca“) proti sťažovateľom, ktorého

predmetom bolo určenie vlastníckeho práva k pozemkom. Žaloba bola zamietnutá a sťažovateľom bol priznaný nárok na náhradu trov konania.

3. Po právoplatnom skončení konania vo veci samej mestský súd rozhodoval o výške trov konania a uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom, bol žalobca zaviazaný k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľom trovy konania 17 718,67 eur. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 a 2 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pričom vychádzal z hodnoty veci 88 646,04 eur, ktorá bola určená znaleckým posudkom predloženým sťažovateľmi (hodnota predmetu sporu bola určená na sumu 26,10 eur a výmera nehnuteľností predstavovala 3 396,40 m²).

4. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podali obe strany sporu sťažnosť. Napadnutým uznesením sudca mestského súdu zamietol sťažnosť sťažovateľov (I. výrok) a zmenil rozhodnutie o trovách konania v časti jeho výšky tak, že zaviazal žalobcu k povinnosti nahradiť sťažovateľom trovy konania v sume 6 117,50 eur.

5. V dôvodoch rozhodnutia mestský súd uviedol, že v danom prípade ide o ocniteľný predmet sporu týkajúci sa práv podielových spoluvlastníkov. Tarifnú hodnotu veci by podľa jeho názoru nemal tvoriť súhrn hodnoty spoluvlastníckych podielov sťažovateľov, ale je potrebné zohľadniť rozdielnu výšku podielov jednotlivých podielových spoluvlastníkov, keďže spoluvlastnícky podiel vyjadruje mieru účasti na právach a povinnostiach viažucich sa na vec, a to by malo platiť i vo vzťahu k výške trov konania. Poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 19/2025 z 11. marca 2025 (ďalej len „nález“) týkajúci sa sporu o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý vznikol podielovým spoluvlastníkom a uvedený záver o určení tarifnej hodnoty veci samostatne pre každého spoluvlastníka (a nie v úhrne spoluvlastníckych podielov) považoval za použiteľný aj na prejednávajúcu vec. Pri výpočte základnej sadzby tarifnej odmeny, aplikujúc § 10 ods. 1 vyhlášky, vychádzal z jednotlivých spoluvlastníckych podielov u každého zo sťažovateľov zvlášť. Následne základnú sadzbu tarifnej odmeny znížil o 50 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní viacerých osôb (§ 13 ods. 2 vyhlášky v znení platnom do 31. decembra 2023). Spolu tarifná hodnota za jeden úkon právnej služby u všetkých sťažovateľov vyšla na sumu 837,43 eur, ktorú mestský súd vynásobil počtom úkonov právnej služby (spolu za šesť úkonov) a pripočítal k nej režijný paušál a príslušnú daň.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia považujú napadnuté uznesenie za svojvoľné, neodôvodnené a v rozpore s právnou úpravou. Mestský súd pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny nevychádzal z tarifnej hodnoty veci, teda zo sumy 88 646,04 eur, ale hodnotu sporu rozdelil na 7 samostatných súm pre každého sťažovateľa zvlášť a pre každého z nich vypočítal zvlášť hodnotu odmeny. Sumy odmeny pre každého sťažovateľa zvlášť potom ešte znížil na polovicu. Takýto postup nenachádza oporu v právnych predpisoch.

7. Sťažovatelia poukazujú na ustanovenia vyhlášky a trvajú na tom, že tarifnou hodnotou veci je v tomto konaní suma 88 646,04 eur. Ak mestský súd určil odmenu inak, urobil tak v rozpore so zákonom a vyhláškou, a tým zasiahol zároveň do práv sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, keďže právny zástupca im bude účtovať odmenu podľa § 9 a 10 ods. 1 vyhlášky.

8. Ak by bol žalobca v spore úspešný a bola by mu priznaná náhrada trov konania, patrila by mu vo výške vypočítanej z tarifnej hodnoty 88 646,04 eur. Skutočnosť, že v tomto konaní išlo o siedmich žalovaných, sa prejaví v znížení základnej sadzby tarifnej odmeny (§ 13 ods. 2 vyhlášky). Postup súdu sa javí ako zaujatý voči advokátom, keď súd robí všetky pre to, aby sťažovateľom nepriznal náhradu trov vo výške a v súlade so zákonom a vyhláškou. Mestský súd iba znížil odmenu u každého zo sťažovateľov o 50 %, no túto už nevynásobil počtom zastúpených osôb. Preto je výsledná suma tak diametrálne odlišná od sumy priznanej vyšším súdnym úradníkom. Týmto spôsobom by však bola výsledná suma priznanej odmeny ešte vyššia ako suma, ktorú priznal vyšší súdny úradník.

9. Postup, ktorý aplikoval súd, je nesprávny, nelogický a nespravodlivý. V prípade zastupovania viacerých osôb by bola náhrada trov advokáta nižšia ako náhrada trov v prípade zastupovania len jedného z nich. Cieľom vyhlášky určite nie je to, aby sa advokátovi neoplatilo zastupovať viac osôb naraz.

10. Pokiaľ ide o odkaz mestského súdu na nález ústavného súdu, sťažovatelia odkazujú na bod 21 jeho odôvodnenia, v ktorom sa uvádza, že súd sa „*nedostatočne vysporiadal so sťažnostnou námietkou sťažovateľky, čím definitívne vylúčil možnú aplikáciu § 13 ods. 3 vyhlášky, ktorého aplikácia by špecifiká prejednávanej veci zohľadňovala*“. Preto je podľa názoru sťažovateľov na mieste zaoberať sa ďalšou alternatívou, a to postupom podľa § 13 ods. 2 v kombinácii s § 13 ods. 3 vyhlášky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľov o porušení ich práv pri rozhodovaní o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania, a to z dôvodu nesprávnej aplikácie a interpretácie relevantnej právnej normy.

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania

ako o integrálnej súčasti súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017).

14. Ak ústavný súd v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, bolo to napríklad v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018) a tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010, IV. ÚS 513/2018).

15. Po preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd dospel k záveru, že o žiaden z týchto prípadov v danej veci nejde.

16. Kľúčovou námietkou, s ktorou sa sťažovatelia obracajú na ústavný súd, je otázka správnosti aplikácie a interpretácie konkrétneho ustanovenia vyhlášky použiteľného v danom prípade (§ 13 ods. 2 vyhlášky), pretože od toho závisí výška priznanej náhrady trov konania. Sú presvedčení, že v ich prípade mal mestský súd vychádzať z tarifnej hodnoty veci 88 646,04 eur, a nie ju určiť samostatne pre každého spoluvlastníka.

17. Bez potreby detailnejšieho vysporiadavania sa s touto námietkou sťažovateľov ústavný súd uvádza, že postup zvolený mestským súdom je v súlade s jeho ustálenou rozhodovacou činnosťou k otázke trov konania v podielovom spoluvlastníctve, vo vzťahu ku ktorej už judikoval, že ak spoluvlastnícky podiel chápeme tak, že je v podstate číselným vyjadrením právneho statusu spoluvlastníka vo vzťahu k spoločnej veci, a teda určuje mieru účasti na právach a povinnostiach viažucich sa na túto spoločnú vec, potom by to malo platiť aj vo vzťahu k výške trov konania (II. ÚS 171/2023, IV. ÚS 19/2025). Pri určovaní výšky trov konania pri tomto type sporu je relevantnejšou okolnosťou výška jednotlivých podielov jednotlivých podielových spoluvlastníkov, než len skutočnosť, že spoluvlastníci sú zastúpení rovnakým právnym zástupcom. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je tak zrejmé, že mestský súd na špecifiká podielového spoluvlastníctva pri rozhodovaní o trovách konania prihliadol.

18. Dôvodnosť námietky sťažovateľov o tom, že mestský súd matematicky pochybil, ak iba znížil odmenu u každého zo sťažovateľov o 50 %, no túto už nevynásobil počtom zastúpených osôb, z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva. Práve naopak, z jeho obsahu je zrejmé, že mestský súd pri znížení základnej sadzby tarifnej odmeny v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky násobil výslednú sumu počtom zastúpených (u žalovaných 1 až 5, pri ktorých bola tarifná odmena za jeden úkon právnej služby rovnaká) a pripočítal k nej sumu, ktorá bola určená pri žalovaných 5 a 6. Takto dosiahol tarifnú hodnotu za jeden úkon právnej služby u všetkých žalovaných a následne ju

vynásobil počtom právnych úkonov. Výsledná suma sa teda buď spočíta, alebo (jednoduchšie) vynásobí počtom zastupovaných osôb, ale to len v prípade, ak výsledná znížená základná sadzba tarifnej odmeny je u všetkých rovnaká. U sťažovateľov nebola výsledná znížená základná sadzba tarifnej odmeny u všetkých rovnaká, a tak mestský súd uplatnil kombináciu uvedeného výpočtu, a zvolený mechanizmus výpočtu je potom v súlade s názorom sťažovateľov.

19. Uvedené zároveň korešponduje s judikatúrou ústavného súdu, ktorý na margo obdobnej situácie iných sťažovateľov konštatoval, že ak mestský súd vychádzal pri určení tarifnej hodnoty veci z inej sumy u každého zo sťažovateľov (zodpovedajúcej výške spoluvlastníckeho podielu) a následne tieto sumy znížil o 50 %, keďže ide o spoločné úkony pri zastupovaní viacerých žalobcov, a tieto sumy u všetkých žalobcov spočítal (teda už nebolo potrebné násobiť počtom žalobcov), napadnuté rozhodnutie mestského súdu treba považovať za ústavne udržateľné (porov. I. ÚS 288/2025).

20. Napokon sa ústavný súd zaoberal poslednou námietkou sťažovateľov, v rámci ktorej poukazovali na bod 21 nálezú ústavného súdu, kde sa na margo aplikácie § 13 ods. 3 vyhlášky uvádza, že súd sa „nedostatočne vysporiadal so sťažnostnou námietkou sťažovateľky, čím definitívne vylúčil možnú aplikáciu § 13 ods. 3 vyhlášky, ktorého aplikácia by špecifiká prejednávanej veci zohľadňovala“. Sú toho názoru, že „je na mieste zaoberať sa ďalšou alternatívou, a to postupom podľa § 13 ods. 2 v kombinácii s § 13 ods. 3 vyhlášky“.

21. K tomu ústavný súd v prvom rade poukazuje na odporúčaný postup vyplývajúci z odbornej literatúry, v zmysle ktorej ak dôjde v tej istej veci k zastupovaniu dvoch a viacerých osôb súčasne so spojením dvoch a viacerých vecí, pri výpočte treba brať do úvahy obidve konštrukcie zvýšenia a zníženia základnej sadzby tarifnej odmeny. Pri výpočte sa najprv stanoví výška základnej sadzby tarifnej odmeny za každú vec samostatne so zapracovaním výpočtu zníženia pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb a následne sa takéto relatívne samostatné základy sčítajú vo všetkých spojených veciach a ich súčet je konečnou tarifnou odmenou (porov. *Fiačan, I., Kerecman, P., Baricová, J., Hellenbart, V., Sedlačko, F. a kol.* Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa). Komentár. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2024. s. 136.).

22. Aj ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti vytyka všeobecným súdom, ak okrem zohľadnenia skutočnosti, že na jednej strane vystupovalo v konaní viac podielových spoluvlastníkov so spoločným právnym zástupcom, avšak s rozdielnou výškou spoluvlastníckych podielov, opomenuli zohľadniť rozdiel vo výške podielov jednotlivých podielových spoluvlastníkov, vyžadujúcu pri určovaní základnej sadzby tarifnej odmeny aplikovať nielen § 13 ods. 2 vyhlášky, ale zároveň aj § 13 ods. 3 vyhlášky (porov. I. ÚS 334/2025, IV. ÚS 19/2025, III. ÚS 90/2025). Inými slovami, ak ide o spojenie viacerých samostatných vecí niekoľkých žalobcov, treba aplikovať § 13 ods. 3 vyhlášky a je bez právneho významu, či k spojeniu došlo na základe rozhodnutia súdu, alebo spojením uplatnenia viacerých nárokov v jednej žalobe (III. ÚS 90/2025).

23. Ako už bolo uvedené, v prejednávanej veci mestský súd dospel k výške odmeny za jeden úkon právnej služby tak, že určil výšku základnej sadzby tarifnej odmeny za každú vec samostatne so zapracovaním zníženia pri zastupovaní dvoch a viacerých osôb, ktoré následne vynásobil,

resp. sčítal. Následne však už neaplikoval § 13 ods. 3 vyhlášky a nezohľadnil jednotlivé, spoločne uplatnené nároky. Hoci sa mestský súd k aplikácii tohto ustanovenia explicitne nevyjadril, z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovatelia si vyčíslili trovy konania iba s poukazom na § 13 ods. 2 vyhlášky, s aplikáciou § 13 ods. 3 nepolemizovali. Použitie tohto ustanovenia sťažovatelia neuviedli vo vyčíslení trov konania a ani v rámci vyjadrenia k sťažnosti žalobcu. Rovnako sa ani samotný žalobca nedožadoval aplikácie tohto ustanovenia o spojených veciach. Mestský súd bol v zmysle § 244 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom sťažnosti, a preto jeho preskúmacie oprávnenie bolo ohraničené medzami, v ktorých sa strana sporu domáhala preskúmania uznesenia vyššieho súdneho úradníka. Preto sa použitím daného ustanovenia vyhlášky nezaoberal a ak sa sťažovatelia domáhajú jeho aplikácie v ústavnej sťažnosti, robia tak oneskorene.

Odhliadnuc od uvedeného, ústavný súd však dodáva, že v obdobnej veci (spornej tarifnej hodnoty veci, z ktorej súd vychádzal pri aplikácii § 13 ods. 2 vyhlášky, keď nezohľadnil jednotlivé, spoločne uplatnené nároky) ústavný súd považoval vzniknutý rozdiel v trovách konania za bagatelný a konštatoval, že prípadné pochybenie súdu spočívajúce v nesprávnom ustálení tarifnej hodnoty pri jednotlivých žalobcoch nedosahuje intenzitu potrebnú na vyslovenie porušených práv sťažovateľky, a to v rovine namietaného porušenia procesných práv ani v rovine porušenia jej hmotných práv (porov. II. ÚS 145/2025). A v tejto súvislosti zároveň pripomenul, že pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania ide o aplikáciu vyhlášky, teda nielen podústavného práva, ale zároveň aj podzákonného práva.

24. Aj v tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je mimoriadnou opravnou inštanciou a nemôže nahrádzať právomoc všeobecných súdov a že jeho úlohou nie je nanovo vyhodnocovať skutkové a právne okolnosti prípadu do dôsledkov ich absolútnej správnosti a nahradiť závery všeobecných súdov svojím vlastným názorom, ale presvedčiť sa, že závery všeobecných súdov nie sú prejavom svojvôle, ktorá by mohla mať za následok porušenie práv sťažovateľov.

25. Mestským súdom aplikovaný postup pri hodnotení rozhodujúcich skutkových okolností veci pri rozhodovaní o výške trov konania v kontexte sťažnostnej argumentácie sťažovateľov nezakladá dôvod na výnimočný zásah ústavného súdu do napadnutého uznesenia v súlade s právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ako už bolo uvedené, vzhľadom na predmet napadnutého uznesenia mestského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o výške trov konania, by zásah ústavného súdu mohol odôvodňovať jedine výnimočný exces v postupe a záveroch mestského súdu, rozporný so samotnými princípmi spravodlivého súdneho konania, aký v okolnostiach danej veci ústavným súdom zistený nebol.

26. Preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov vo vzťahu k namietanému čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovatelia porušenie práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu odvíjajú iba od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného

práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu označených majetkových práv, a preto aj v tejto časti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

28. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov obsiahnutých v petite ich ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu